

List slovenskih delavcev v Ameriki.

(The only slovenic newspaper in the eastern States. Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.)

Štev. 112.

NEW YORK, 17. septembra 1903.

Leto X.

Pred viharjem.

Bolgarija želi dobiti uzrok za vojsko s Turčijo.

Turčija je navidezno mirna. - Preganjanje vstašev. - Pričetek bolgarske mobilizacije.

Avstrijske vojne ladije pripravljene.

Sofija, 15. sept. V bojih, ki so se vršili v gorovju Pirin, so zbrubili Turki vse polno mrtvih in še več ranjenih. Od vstašev ni bil nihče ranjen.

Prebivalstvo povsodi navdušeno pozdravlja vstaše. Slednjim je težko dobiti orožje. V Sofiji ni dobili niti jedne puške več.

V mestu Velez je zavladala panika. Vojaki ne puste nikogar iz mesta. Vastane okoličanskih vasi so vsmrtili in vasi požgali. Pritožbe pri oblastih so nevspešne.

Blizu Ohride vršili so se krvavi boji v katerih so imeli Turki velike zgube. Vstaši so se nato umaknili. Tudi pri Ribareh je prišlo do bojev, kjer so Turki zbrubili mnogo mrtvih in ranjenih, dočim so imeli vstaši le 5 mrtve. Vasi Četina in Sočivje sta razdejani. Prebivalce so Turki pomorili.

Iz Rila se poroča, da je odšlo 200 begunov iz Razloga v soseskem okraju preko meje v Bolgarijo.

Carigrad, 15. sept. Uradoma se javlja iz Monastira, da so tamonjši vstaši popolnoma demoralizirani in da so jih Turki zopet 100 vsmrtili. Pri Kičevu bilo je 90 vstašev vsmrtenih in Turki so vplenili dva lesena topova. Pri Izdoru je bilo vsmrtenih 40 vstašev, istotoliko tudi pri Gorici.

V Pirinskem gorovju so vstaši pod vodstvom Sojanova vsmrtili 50 Turkov. Gogrova četa je pri Albitumu prepodila 200 Turkov, kateri so pustili 12 mrtvih v gorovju.

Sofija, 15. sept. Bolgarija želi vojsko z Turčijo, do katere bode še ta mesec prišlo.

Sofija, 16. sept. V noti, kateri je priposlala bolgarska vlada velevala, je med drugim tudi čitati:

"Kar je bolgarska vlada pričakovala, to se je zgodilo. Turška vlada sistematično trebi bolgarski narod. Zbiranje turških čet v evropske Turčiji pomenja, da bode Turčija o priliki napadla Bolgarijo, radi česar Bolgarija ne more ostati več ravnodušna. Ako velevali ne vkrenejo potrebne korake ter ne svetujejo poti, da miruje, bode Bolgarija prisiljena pripraviti se za vse slučajne.

Sofija, 16. sept. Iztočno od reke Vardar, v solunskem vilajetu, pričela se je včeraj splošna vstaja. Pokrajina je razdeljena v osem okrajev, v katerih vsakem poveljuje po eden bolgarski častnik. Glavni poveljnik je general Cončev, predsednik revolucionarnega odbora.

Sofija, 16. sept. Bolgarska vlada se bode še pred povratom kneza Ferdinandia iz Evksinograda v Sofijo odločila za resni nastop proti Turčiji.

O mobilizaciji se tukaj že splošno govori. Prve tri divizije z glavnimi sedeži v Sofiji, Filipopolju in Slivnem, so že pozvane. Uradoma se naznaja, da je vlada sklenila pozvati tri zadnje letnične imenovanih divizij pod orožje.

Ministrstvo je mnenja, da bode teden dni zadostovalo, da se zve kak utis bode napravila bolgarska nota na velevali.

Porta je pri avstrijski vladi protestirala, ker slednja dovoli, da pošilja avstrijske trdnice bolgarske vladi streljivo.

London, 16. sept. Iz Rima se brzojavlja, da italijansko vojno brodovje pričakuje ob sicilskem obrežju povsem pripravljeno na pot v turško vodstvo.

Dunaj, 16. sept. Avstrijska vlada je poslala v Pulj brzojavno povelje, avstrijske vojne ladije "Habsburg", "Arpad", "Dunaj", "Fanter", "Magnet" in "Szigetvár" takoj pripraviti za pot na turško bregovje.

Minister Petrov o položaju.

Sofija, 16. sept. Ministerski predsednik Petrov je v razgovoru z nekimi časniki dejal, da ako velevali Turčiji ne svetujejo, da poostane mirna, bode Bolgarija primorana storiti vse potrebno, da bode pripravljena na vse eventualnosti. Bolgarija je prisiljena varovati ne le samo Bolgarijo, temveč tudi Bolgare onstran meje. Turčija sama podpira

vstajo, kajti, dasiravno je ob meji desetkrat več turških vojakov, slednji niso niti jedne čete bolgarskih prostovoljcev vstavili. Turčija ima sedaj v Macedoniji najmanj 300.000 vojakov, od katerih ima pa le 25.000 opraviti z vstajo. Toda z vstaši se Turčija ne bojevali in njeni vojaki ne delajo drugega, nego more nedolžne ženske in otroke. Bolgarska vlada vidi v pretirani turški mobilizaciji da želi Turčija po končanem vstaji vojsko z Bolgarijo, da tako bolgarski narod zatrt.

Hilmi paša, vali solunskega vilajeta je odkrito izjavil, da zamore le vojska z Bolgarijo rešiti macedonsko vprašanje. Carigradski listovi, kateri so odvisni od najstrožje cenzure, sedaj smejo poročati najsenzacionalnejša poročila, samo, da tako povečajo fanatizem mohamedancev. Najnovejše carigradske vesti javljajo, da je porta pozvala pod orožje tudi zadnjo rezervno ali muštafice, kateri so že po 50 let stari.

Iz Burgasa se brzojavlja, da je bolgarsko vojaštvo pozdravilo sotojni turškega vojaštva, katero je korakalo memo bolgarske obmeje strazje. Turki častnik se ni zmenil za pozdrav in zaklical bolgarskemu častniku: "Kadar bomo tukaj govti, potem pridemo k vam!"

Iz bojnega polja.

Sofija, 16. sept. V glavni stan vstaje se poroča, o groznem položaju v Lozingradu. Vsa pokrajina je polna turškega vojaštva, katero je požgalo 12 vasi in na stotine rodbin pomorilo. Turki so odvedli nešteto vjetih deklet v razne harme. V Tekendže ob turške meji dospelo je 400 vdov in sirot.

Iz Burgasa se brzojavlja, da je mestna oblast odredila, da morajo bolgarske rodbine ostaviti grške pokrajine, kar zelo slabo vpliva na Bolgare.

V Lozingradu so Turki pomorili vse bolgarske jetnike.

Iz monastirskega vilajeta se poroča o novih bojih. Vstaši so napadli več bataljonov turškega vojaštva v Pelitskem gorovju. Turške zgube so velike, kajti vstaši so Turke napadli z bombami. Tudi pri samostanu Kamikija blizu Ohride so Turki imeli velike zgube.

Turki, kateri so v monastirski okolici iskali vstaše, so požgali samostan Barozan in vsmrtili vse stanovnike.

Carigrad, 17. sept. Tukajšnji ruski in avstrijski poslanik sta pri porti resno protestirala radi barbarških činov turškega vojaštva v monastirskem in drinopoljskem vilajetu.

Carigrad, 17. sept. Iz verodostojnih strani se poroča, da vstaši povsodi zmagojuje. V pokrajinah Morihova in Melnik so bili Turki večkrat poraženi. Vstaši so poklali 3 bataljone vojakov do zadnjega moža.

Moritev kristjanov.

Carigrad, 16. sept. Četa mohamedancev je napadla ruski samostan v Jeruzalemu. Turki so pomorili vse redovnike.

(Takozvani ruski samostan v Jeruzalemu se nahaja na ulici Jaffa. Nasproti samostanu se nahaja francoski konzulat in javni vrt. K samostanu spada tudi ruska bolnica, potem misijonska hiša ali samostan. Tem poslopjam sledi ruski konzulat. V notranjih prostorih četverkotnega zemljišča stoji ruska katedrala.) Vest se ni potrjena.

Za Panamski prekop.

Bogota, Colombia, 16. sept. V zastopniški zbornici je opaziti, da so ljudski zastopniki spremenili svoje mnenje v prid gradnje Panamskega prekopa. Vendar je pa pričakovati tudi opozicije.

General Pinto je mesto Cauca ostavil, in bode prevzel vodstvo ministrstva notranjih zadev. General Sarria odpotuje dne 20. sept. v Panamo, da prevzame vrhovno poveljstvo tamkajšnjih čet.

Posebni poslanik republike Costa Rica je dospel semkaj za ureditev mejnih določb.

Povodenj na Štajerskem.

Na Štajerskem in Solnograškem izstopile reke.

Dunaj, 16. sept. Vsled dolgotrajnega deževja po avstrijskih alpskih deželah, je nastala povsodi po gorenjem Štajerskem, Koroskem, Solnograškem in Tirolskem velika povodenj. Rečica Salzach je postala deročje veletok, kateri ovira delo rešilnega moštva, tako, da morajo ostati prebivalci brez prepotrebne pomoči. Reka je tudi odnesla jedva izgotovljeni nasip in jez.

V Gaštanjki dolini na Štajerskem je škoda ogromna in mnogo ljudi je še v nevarnosti. Prometna sredstva po vsej dolini so razdejana, radi česar skuša rešilno moštvo preko gor pri do ponesrečenih prebivalcev.

V Anizejki dolini je voda odplavila oziroma razdejala železnične tirove od Gröbmunga do Oebblarna, tako, da ne more voziti niti eden vlak. V Hallein priplavila je rečica Salzach več mrtvecev. V hlevih je vtonilo mnogo živine in mnogo hiš je voda popolnoma razdejala. V Cilskej dolini je železniški promet popolnoma nemogoč in v Cilju ob jezeru je voda na tamonjem pokopališču odprla grobove, tako, da je povsodi videti mrtvece.

Tudi v severni Nemčiji je razsajal orkan. V Swinemünde je morje valovilo, kakor hiše visoko. Jadranka "Wilhelmine" se je razbila ob tamonjem pomolu.

Maribor, 17. sept. Blizu Maribora se je potopil na reki Dravi plav; 15 oseb je vtonilo. Voda jih je namreč odnesla in rešitev je bila izključno nemogoča. Vse reke na Slovenkem so zelo narasle, tako da se je bati mnogih nesreč.

Petnajst oseb vtonilo.

Galveston, Tex., 16. sept. Angleški parnik "Iuhulva", kateri je 6. sept. odplul od tukaj proti Hamburgu, se je pri floridskem obrežju blizu Boyntona potopil. Strojevodja in 14 mornarjev je vtonilo.

Povsodi vihar.

Jacksonville, Fla., 16. sept. Z pokrajina osrednje države je sedaj brzojavna zveza zopet popravljena. Vendar se je pa bati, da je baš tam orkan povzročil največje opustošenje. V Halle je vihar razdejal 200 hiš in nasadov. Blizu Lake Butler sta bila dva otroka vsmrtena. Vtonilo je baje nad 20 oseb. Po vsem floridskem obrežju videti je razvaline razbitih ladij. Deset milj severno od Jupitra se je potopila neka jadranka. Dalje proti jugu se je potopila ladija od Standard Oil Co., in 30 milj dalje nek španski parik iz Bilbao ter neka štirijamborna jadranka.

Atlanta, Ga., 16. sept. Severoistočne pokrajine Georgije in istočni kraj Alabame so preplavljeni. Na bombaževih nasadih je škoda velika.

Washington, 16. sept. Vremenski urad naznaja, da postaja na zapadu, kjer je zelo mrzlo, zopet topleje. V dolinah Mississippi in Missouri postaja hladneje.

Cheyenne, Wyo., 16. sept. Od nedelje nadalje razsaja tukaj snežni vihar. Toplomer kaže le par stopinj nad zero. V Laramie je tekem zadnjih 24 ur zapade poldrugi čevlji visok sneg, kateri je potrgal vse brzojavne žice.

Denver, Colo., 16. sept. V istočnem severnem delu države razsaja snežni vihar.

Negode na železnih.

St. Paul, Minn., 13. sept. Izletniški vlak wisconsinskega oddelka Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha železnice je skočil včeraj pri Kemptonu, Wis., iz tira. Trije potniki so bili na mestu vsmrten. Negoda se je pripetila radi pokvarjenih tirov.

15letni morilec.

Meriden, Conn., 14. sept. Petnajstletni Charles Peckham, katerega so izpustili iz prisilne delavnice in ga izročili farmerju Crowellu, je včeraj streljal na farmerjevo 6letno hčerko, ker mu je farmer pretel, da ga bode nazaj poslal. Deklece je smrtno ranjeno.

Ustrelil policaja.

Seattle, Wash., 14. sept. Williams S. Thomas, kateri je bežal pred policaji, je na begu vstrelil policaja Albert Schanemana. Drugi policaji so morila vječi.

Boj se, tobačni trust!

"C. k." avstrijski "smokerji" bodo z monopolom tekmovali.

Ameriški tobačni trust je dobil svojega tekmovalca, kateri ni nihče drugi, nego "cesarsko-kraljeva" avstrijska vlada, ktera na svoj konto fabricira smodke in tobak.

Avstrijska vlada namerava s svojimi smodljivkami preplaviti ves ameriški trg, kar je razvidno iz sledenega, od dunajskih vladnih agencij Djörup & Co., pripisanega nam naznaila:

"Cenjene uredništvo!

Tem potom Vas najljubneje prosimo, da naznailite potom Vasega cenjenega lista našim tamonšnjim rojakom, da smo prevzeli častno nalogo, izdelke c. in kr. avstrijske tobačne režije uvažati v vsa mesta severne Amerike, kjer bivajo avstrijski državljani.

Ker je že vsakomur znano, s kako strogostjo postopa c. in kr. avstrijska vlada pri pakiranju in ker razpošiljanje izdelkov izvršuje c. in kr. tobačne tovarne direktno, so slabe pošiljave povsem izključene.

Pravi p. o. s. imenovane svetovnoslavne c. in kr. avstr. tobačne režije je, da že od davna potom svojih kontrolnih organov skrbijo, da se posluje po predpisu in baš radi tega slove avstrijski tobačni izdelki po vsej zemski obli.

Z ozirom na navedene prednosti in v svesti velicega proizvođa c. in kr. tobačne režije, bomo skušali pričeti boj z ameriškim trusti, radi česar povabimo vsakogar, da naš tobak okusi.

Cenike in uzorce razpošilja trdka Djörup & Co., Dunaj IX., ktera jedina je prodajalka za Zjed. države sev. Amerike.

Nadejaje se, da bode naše najponižnje pismo v tem smislu resili, se Vam zahvaljujemo in ostajamo z najodličnejšim spoštovanjem udani, Djörup & Co."

In tudi cenik so nam gospodje poslali, kateri pa k sreči ni tako podrepen in plemenito spisan. C. k. smodke bodo veljale od \$1.30 do 73 centov 100 komadov.

Cenik je spisan v pravej kanibalskeje angleščini in ako bode c. k. proizvođa tudi tak, potem gospodi kadilec zaista ne moremo čestitati.

Mala poročila.

V Klosserjevej prodajalnici v Sault Ste. Marie, Mich., je včeraj pričelo goreti. Več blokov je že zgorelo. Ogenj se niso pogasili.

V Philadelphiji, Pa., je umrl H. Cheston Vansant, istočni zastopnik trusta za jeklo.

Dvanajst milj severozapadno od Minota, N. D., so našli nekega Kirkeja zmurnjenega. Zmurnil je, ko je iskal živino, ktera je zašla na prosto prerijo.

Prodajalnica W. G. Ganshaw v Elbi pri Buffalo, N. Y., pošta, Macabee Hall in Gentlemen's Club so zgoreli. Škoda znaša \$12.000.

Na otočju Barbados je umrl tamošnji naš konzul Samuel A. McAlister, rodem iz Pennsylvanije.

Vsa poslopja od Rasin Monumental Fertilizer Co. v Fairfield, Md., so zgorela. Škoda znaša \$500.000 in se pokrije s zavarovalnino.

V Sheridanu, Wyo., se je Jack Henley pri kartanju sprl z gostilničarjem Henry Schröderjem in natakarkjem Edward Simmsom. Henley je Schröderja na mestu vstrelil in Simmsa težko ranil. Morila se zaprli.

V San Francisco, Cal., se je v tamošnjem kitajskem konzulatu s plinom zastupil kitajski vojaški atašej Tom King Yung. Na Kitajskem ostavlja soprogo in dva sina.

Zviti Kitajci.

San Francisco, Cal., 13. sept. S parnikom "Gaelic" moralo bi se vrniti na Kitajsko šest vladnih določb protikajskega zakona v povrat obsojenih Kitajcev. Radi tega so imenovane nebeške sinove dovedli v ječo na parniku. Pet ur kasneje, stoprav pred odhodom parnika, so pa mesto obsojenih Kitajcev, našli v ječi šes drugih Kitajcev, ktere je nekdo zamenzal z obsojenimi, in kateri so hoteli potovati domov na stroške naše vlade. Dosedaj še ni znano, kako je bilo mogoče Kitajce neopaženo zamenzati; toda dognano je, da se je tako menjanje sistematično vršilo.

Newyorška kronika.

Ogenj na Broadwayu.

Včeraj rano zjutraj nastal je na Broadwayu v dolenjem Manhattanu velik požar in sicer v sedemnadstropnem poslopju na jugozapadnem vogalu Park Place in Broadway. Gorelo je najbrže že dolgo časa, predno so ogenj opazili, tako, da se je plamen počasi po vseh nadstropjih razširil. Na lice mesta so pozvali najpreje tri sotnije gasilcev, toda končno so izdali generalni alarm. Sploščka se gasilec ni posrečilo požar omejiti, še le uro kasneje je gašenje v toliko napredovalo, da se ni bilo bati nadaljnega razširjevanja požara.

Ogenj je nastal vsled razstrelbe v kleti, od kjer se je ogenj po vspenjači razširil do strehe.

Na lice mesta prihitelo je 18 parnih brigad in jeden vodni stolp. Poslopje bode morali podreti.

Vstrelil svojega brata.

Ker mu stariši niso ničesar ostavili, je 43letni Willard Springspee v Pleasantville pri New Yorku obupal in vstrelil svojega pet let mlajšega brata, na kar se je sam prijavil policiji. Rodbina Springspee je bila premožna in ko je mati umrla, je ostavila sinu Johnu \$10.000, dočim Willard ni niti centa dobil.

Willard je radi tega postal otočen prišel je piti, da tako pozabi svojo žalost. Tako je tudi dne 15. sept. pil, da je bil pijan, ko je prišel domov. Njegov oče in sestra sta odšla v mesto, dočim se je njegov brat John zaklenil v svojo sobo. Toda Willard je pričel skozi vrata streljati in je zadel svojega brata v prsi. Bil je v par minutah mrtev.

"Rataplan"

Civilna komisija pričela je včeraj v New Yorku nabirati novice za gasilno moštvo, katero morajo sedaj povečati, tako, da bode lahko sedaj vsaki gasilec vsaki peti dan prost. Kdor napravi izpit, bode takoj nastavljen. Zdravniška preiskava novincev vršila se bode prvi teden v oktobru.

Umor o polnoči.

Včeraj ponoči, malo po 12. uri je nepoznani morilec vstrelil William H. Keyesa, posestnika East River hotela, št. 16 1/2 Catherine Slip, Manhattan. Policija je mnenja, da je morilec James Kelly, katerega so aretirali. Keyes je vstreljen v sredi srca. Kaj je bilo povod umora je neznano.

A Dios — sombreros!

Dasiravno je vladala pri nas do včerajšnjega dne skoraj neznanosna vročina, ktera je za slavnike najbolj pripravna, morali so se obiskovalci zakotne borze na Broad St., Manhattan, posloviti od vsotnih slavnikov. Kjer je kedo opazil kak slavnika, da je neusmiljeno razbil in o poludne je bila vsa ulica polna podrapanih slavnikov. Celo najdražjemu "Panama" niso prizanesli. Vse to se je zgodilo, ker je 15. september uradni konec vladanja slavnikov.

Zenska politika.

Člani Women's Board of Home Mission, presbiteranske cerkve na 5. Ave., Manhattan, skušajo sveto dokazati, da ne razumejo le tajnosti o želenih, otrocih in oblekah, temveč tudi o višjih stvarih, radi česar so pobozne članice sklenile protestirati proti potrditvi mormonskega senatorja Smoota iz Utah. Toda mnogozestvo v politiki ni umestno.

Odkritje McKinleyevega spomenika.

Toledo, O., 15. sept. Tukaj so včeraj svečano odkrili McKinleyev spomenik. Vreme je bilo krasno. Tem povodom se je vršila dopolne parada ladij na reki. Ob 2. uri popoldne pričel se je slavnostni sprevod pomikati po mestnih ulicah, na katerega čelu je korakal polk vojakov iz Fort Wayne pri Detroit. Ko je prišel sprevod do spomenika, kateri stoji pred mestno hišo, ga je odkrila gospodičina Dorothy Bonner.

Spomenik stoji na granitovej podstavi, na ktere sprednje strani je zapisano "William McKinley," dočim so na drugih straneh zabilježeni podatki iz njegovega življenja. Kip je izdelan iz bron vilit in zelo natančno izdelan. Kip je osem čevljev visok in tehtal 1800 funtov in je veljal \$12.000.

Iz delavskih krogov.

Posredovalni odbor okrajev trdega premoga.

Philadelphia, Pa., 16. sept. Posredovalni odbor, katerega je ustanovila takozvana premogova komisija, je pričel včeraj z svojimi sejami. Odbor mora rešiti vprašanja glede skrajšanja delavnega časa ob sobotah na sedem ur in 12 minut, brez zmanjšanja plače. Odbor se bode pečal tudi s pritožbo tesarjev Philadelphia & Reading Coal & Iron Co., kateri trdijo, da ne dobivajo plače, kakor je določilo razsodišče. Seje bode trajale tri dni.

Pričeli z delom.

Philadelphia, Pa., 16. sept. Nad 3000 tkalcev preprog, kateri so že od 1. junija štrajkali, so, uvidevši, da je štrajk zgubljen, pričeli zopet z delom. Oni so zahtevali skrajšanje delavnega časa od 60 na 55 ur na teden in povišanje plače za 10%. Od 60.000 štrajkarjev tkalske obrti jih štrajka le še 3700.

O štrajku v Cripple Creeku.

Cripple Creek, Colo., 16. sept. Milicari, kateri so tukaj radi štrajka rudarjev, so včeraj aretirali county komisarja Patrick Lineha, ker je govoril proti milici. Pri zaslišanju je Lineh tajil, radi česar ga je general Chase oprostil. Radi istega zločina, toda ker je govoril proti štrajkarjem je bil aretiran sodnik Reilly iz Independence.

Tedensko izvestje o stanju žetve.

Washington, 16. sept. V tednu, kateri se je končal dne 14. sept. vladalo je v dolinah Missouri in gorenje Mississippi zelo vlažno vreme, dočim je bila na jugu suša. Ugodno je bilo vreme v osrednjih dolinah in v nekaterih pokrajinah ob atlantskem obrežju. Izredno mrzlo je pa bilo v državah ob Rocky Mountains, kjer je v nekaterih krajih kazal toplomer eslo po 6 stopinj pod ničlo. Mrz je vladal tudi v severnem delu države New York in v Novej Angliji. V Californiji je bilo vreme ugodno, dočim je bilo v državah Washington in Oregon vlažno in je oviralo delo na polju. Zoritev koruze je zaradi vlažnosti v severni Missouri, Iowa in istočni Nebraska zaostala. Zgodnjim setvam slana več ne škoduje, toda pred vsem je potrebna toplota.

Z mlatenjem ob Rocky Mountain poletne pšenice radi deževja še vedno niso gotovi, tako, da je klasje v kolicah precej oškodovano. Tudi v Washingtonu, Oregonu in Idaho je deževje pšenici škodovalo.

Bombaž se je še poslabšal. Rja še vedno bolj razširja. Tudi popki se prerano odpirajo. Suša bombaža izdatno škoduje, k temu se pridružuje še razne žuželke, katerih se na jugozapadu vedno več nahaja.

Drzni roparji.

Sharon, Pa., 15. sept. Včeraj zjutraj so štirje roparji napadli nočnega čuvaja tukajšnje postaje New York. New Haven & Hartford železnice, na kar so blagajno razstrelili in vplenili \$400 gotovine. Z denarjem so brez sledu izginili.

Palma potuje po Cubi.

Puerto Principe, Cuba, 16. sept. Predsednik Estrada Palma potuje po istočnem delu Cube, kjer ga ljudstvo povsodi navdušeno sprejema. Častni konjeniki mu povsodi prijezdijo nasproti in Cubanke mu darujejo krasne cvetke.

Donar ali življenje.

Gospod Henderson iz Riverside je sklenil vse spekulacije opustiti in samo za svoje zdravje skrbeti. Zakaj? Bogati mož je neumorno delal in srečno spekuliral, mnogo denarja zaslužil, končno pa vendar prišel do spoznanja, ko je težko obolel, da ni denar najboljša na svetu in se odločil žrtvovati denar in varovati si življenje. Navadno vsaki človek, kateri ima mnogovrstne posle, zane-marja glavno reč — samega sebe. Nikdar se ni pa treba bati človeku, kateri pije redno Trinerjevo zdravilo, grenko vino, da bode njegovi organi oslabei, ker to vino čisti in obnavlja kri in tako kontrolira celo prebavo, oživi živce, ojači mišice, sploh vzdrži človeka zdravega. Pijte toraj to vino, pa se Vam ni treba bati ne za denar ne za življenje, ker oboje ostane v popolnem redu — samo pazite, da Vas kdo ne goljufa in mesto Trinerjevega vina kako žlobodro posili. Dobi se v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu, Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago Ill., Pilsen Sta.

Društveno glasilo je "Glas Naroda"

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN BABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
Podpredsednik: JOHN KERŽIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
I. tajnik: JOSIP AGNIČ, P. O. Box 266, Ely, Minn.
II. tajnik: ANTON GERZIN, 2137 Log St., Calumet, Mich.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
JAKOB ZARUKOVEC, 5102 Butler St., Pittsburg, Pa.
JURIJ BROŽIČ, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Josip Agnič, P. O. Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljave naj se pošljejo blagajniku Ivanu Govžu, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

PRISTOPILO:

K društva sv. Alojzija Stev. 31, Braddock, Pa. Ivan Bačič rojen 1872, Alojzij Gutmar 1875, Ivan Perman 1872. Društvo šteje 119 udov.

ZOPET SPREJETI:

K društva sv. Cirila in Metoda Stev. 1, Ely, Minn., Ivan Lobe. Društvo šteje 317 udov.

K društva sv. Cirila in Metoda Stev. 9 v Calumet, Mich., Ivan Vindišman. Društvo šteje 199 udov.

ČRTANI:

Od društva sv. Cirila in Metoda St. 1 v Ely, Minn., Jure Majerle. Josip Agnič, I. tajnik.

Drobnosti.

Vsi v New Yorku in okolici bivajoči rojaki Slovenci se združujejo na skupen domač sestanek, povodom obiska bratov Slovencev v Newarku, N. J., v nedeljo, dne 20. t. m. — Zbirališče in odhod točno ob 10. uri dopol. s Cortlandt Ferry, New York. — Sestanek vrši se na prostem.

V Ameriko se je odpeljalo dan 1. sept. ponoči z južnega kolodvora v Ljubljani 213 oseb, in sicer 200 Hrvatov in 13 Slovencev.

Umrli je Marija Gabršček, so-proga Ivana Gabrščeka, c. kr. poštnega uradnika v Gorici.

Požar. Dne 1. sept. ob 4.10. uri je raznel čuvaj na Gradu v Ljubljani ogenj s strelom. Gorela je hiša Ane Novakove na Stranski poti št. 7. Goreti je začela mrva, ki je bila naložena v podstrešju. Zgorela je vsa streha, le nekaj mrve so bili še restili. Škoda se čeni na okroglih 1200 K. poskodovanka pa je bila zavarovana za 1400 K.

Nezgoda. Dne 30. avgusta popoldne v Trzinu streljali na tarčo, pri kateri zabavi se je slučajno zgodilo, da je tovarnarja sin Emil Mally zadel novomeškega abiturienta Friderika Retharčka v lice tako, da je krogla šla skozi desno lice in obšla v levem lenu. Ranjenca so morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani. Na zatočni klopi je sedel Feliks Kos, ključavničarski pomočnik iz Ljubljane tožen hudodelstva uboja. Dne 9. rožnika t. l. zvečer je prišel Kos nekoliko pijan domov, kjer je prišel brez vzroka razgrajati in bratu groziti. Na upitje obtoženčevih sestra pravitela sta v sobo livarja Josip Herman in Peter Ebner. Kos je skočil v kuhinjo, vgnasil svetilko ter z besedami: „Eznerju, ki je stal sredi sobe, „vi ste mene najbolj tepli“, zasadel dolg kuhinjski nož v srce, da se je ta, ne da bi kaj spregovoril, takoj mrtve zgrudil na tla. Kos je bil obsojen na 6 let težke ječe, katero kazen je takoj nastopil. — Avgust Primožič, po domače Gustel, mizarjski pomočnik pri sv. Ani, pil je v noči od 6. na 7. vel. travna z Cenetom Dobrinom, Janezom Grasmajerjem, Francetom Jezela in Janezom Jagodcem. Pred cerkvijo je med fanti nastal prepir. Obtoženec pravi, da je imel Cene Dobrina bikovko, in da se je nato branil z odprtim nožem in mahal okoli sebe. Pri tem je zadobil Janez Jagodec urednino na vratu Jerala pa na koncu brade. Valed velicega krvavenja je Janez Jagodec še tisti dan umrl. Porotniki niso potrdili vprašanja na uboj, pač pa vprašanje na prekoračenje silobrana, vsled česar je bil Primožič radi pregreška zopet telesno varnost obsojen na 5 mesecev strogega zapora.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu. Na zatočni klopi je sedela dne 31. avg. Jožefa Leknar iz Ribi pri Kostanjevici, znati 3 otrok, dosedaj nekažnovana.

Tožena je bila poskušena zavratnega umora. Zagovornik je bil dr. Slone. Dne 25. maja je jedel Jožef Laknar, njen tast, repo in riž, koje je skuhal v kuhinji obtožene. Kmalu potem jelo mu je slabo prihajati, dobil je glavobol, na noč pa je začel močno bljuvati. Izvedena sta po sedala soglasno s kemiki iz Gradenca, da je bil zastrupljen z arsenikom in lopatikom. Živela je tožena že dalje časa v sovražstvu s tantom. Za psihologa je bila ta obravnava prav zanimiva. V preiskavi je Jožefa Laknar skoro vse dejanje obstala. Poslala je tudi po izpovednika in izjavila raznim pričam, da je storila božji rop, ker je duhovniku pri spovedi rekla: „Delala sem svojemu bližnjemu krivico“. Dotični duhovnik je pač moral nekaj drugega slutiti, ker je ni obhajal. Jožefu Laknarju se je že na obrazu bralo, kako bo vesel, ko bo njihova sinova sedela nekaj mesecev. A želja se mu ni izpolnila. Zagovornik je zlasti opozarjal, da ženska, tako preganjana kakor obtoženka, ni nepristojna sugestiji, da ji je bilo pred pričami storjeno priznanje sugerirano. Porotniki so zanikali prvo glavno vprašanje z 11 proti 1 glasu, drugo vprašanje pa soglasno. Dobar vtis je obtoženka naredila s tem, da se je po razglasitvi razsodbe obrnila do porotnikov in rekla: „Lepa hvala gospodje porotniki za pripravljanje o moji nedolžnosti. — Dne 1. sept. so na zatočni klopi sedeli Martin Žugelj, 61 let star iz Podzemlja, Matija Tome, 19 let star in Ivan Žugelj, 18 let star. Matija Tome je v družbi obeh Žugljev vkradel Marku Predoviču 9 prešičev v vrednosti 1018 K. To se je zgodilo v noči 30. do 31. maja t. l. v hrvatskem Brodu. Obsojeni so bili: Matija Tome na 13 mesecev; Martin Žugelj na 18 mesecev težke ječe, vsaki 14 dni 1 post. Slednjič Ivan Žugelj na 5 mesecev. Tožitelj mora civilnim pravnim potom iztirjati naravnano mu škodo.

Nesreča v tunelu pod Kostanjevico. Včeraj dop. okoli 11. ure je počila ob urodu v tunel pod Kostanjevico mina, ki je bila prižgana drugič; prižgali so namreč tri mine. Ta se je sprožila prezgodaj, čeprav je bila vrhva zadostno dolga. Vrgla je zemljo in druge reči v obraz delavcu Ant. Lipičerju iz Kala ter ga lahično ranila. Pripeljal so ga v bolnico umrlih bratov v Gorici.

Ustrelil se je včeraj v jutro ob 5. uri v ulici Morelli št. 60 na stopnišču stanovanja svoje ljubice okoli 26 let stari Ettore Standler, Tržačan, trgovski uradnik v Gorici. Nesrečna ljubica ga je gnala v smrt.

Nezadovoljni vojaki. Pri 31. diviziji v Budimpešti se je pojavilo med tretjeletniki veliko nezadovoljstvo, da niso upali poslati polkov na manevre, temveč ostanejo koncentrirani v garniziji do 30. avgusta.

Novice. S 1. sept. je stopila v veljavo brusljska konvencija, vsled katere se carina na sladkor znatno znižala. V podrobnih prodajah se bodo cene znižale še le potem, ko bodo razprodali dosedanje zalogo. Cene se znižajo za 11 do 12 h pri kolegramu. — V Klosterneuburgu so potegnili iz Donave konja in voz nekega fja-

kerja, ki je vozil prvi dan nekega dunajskega gospoda z gospo. O vozniku in obeh gostih ni dosedaj sledu. — Nadškof dr. Kohn bo potoval prve dni oktobra drugič v Rim. — Kabinetnemu ravnatelju baronu Schieselu je kradel njegov sluga razne dragocenosti in odlikovanja. Perzijski solnčni in levov red je prodal nekemu muzikantu za 30 krajcarjev. — Direktna telefonska zveza med Ogrsko in Moravsko se napravi v najkrajšem času. — V Londonu je neka deklica stregla bolnemu, bogatemu dijaku. Med strežnico in bolnikom se je razvilo ljubavno čuvstvo ter sta se zaročila. Ker pa se je dijaku bolezen shujšala, napravil je oporo ter zapustil deklici 24,000 funtov sterlingov in posestvo, ki do naša na leto 3000 funtov. — V Viraux na Francoskem je streljala kuharica na župnika M. Robineta, ko je čital mašo. Krogla ga je zadela v glavo. — 8 oseb je zgorelo pri požaru v Felső Sitni Jici. — V Grosshaz na Ogrskem je nedavno kmet Marik vstrelil milijonarja Nihalya. Morilec so pustili na svobodi. Sedaj pa je Marik na čuval kmete, naj istotako store s svojimi upniki. Za dober zgled je sam prvi streljal na velicega župana Szella. Sedaj so kmeta vendar zaprli.

Novi patenti.

Washington, 16. sept. Komisar oddelka patentov naše vlade naznanja, v svojem letnem poročilu, da je urad tekom minolega leta izdal 29,892 patentov in 2194 varnostnih znamk, do čim je 49,199 oseb priložilo patente za svoje iznajdbe. Komisar zahteva povečanje svojega oboja.

KJE JE?

Alojzij Kuhar, doma iz Ragoš, fara Škocjan. Kdor ve za njegove naslov, naj ga naznani: Anton Resnik, 1203 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

KJE JE?

Frank Klement; pred 4 meseci je bil na Jim Mine št. 11. Kdor rojakov o njem kaj ve, naj naznani: Josipu Rakošu, Box 6, Bulger, Pa. (19sept.)

KJE JE?

Josip Trškan, izučen mesar, doma iz Udmata št. 38 v Ljubljani. V Ameriko je prišel pred 4 leti. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat, kateri je sedaj v New Yorku, Brooklyn Borough. Kdor rojakov ve za njegov naslov, naj ga naznani: „Glasu Naroda“. (19sept.)

KJE JE?

Karol Supančič, kateri je prišel v Ameriko pred tremi leti. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat iz Pušave pri St. Rupertu na Kranjskem, kateri je dospel v marcu t. l. v Ameriko. Kdor rojakov ve za njegov naslov, naj ga pošlje: Frank M. Supančič, 530 Elm St., Leadville, Colo. (19sept.)

DOBRO IZVEŠBAN KAPELNIK,

rodod Slovence, se priporoča rojakom za ustanovitve in vodstvo godb. Prevzame godbe, kakor tudi vodstvo pevskih društev. Poučuje v vseh slovanskih jezikih. Dopisi naj se dopišljejo uredništvu „Glas Naroda“. (21sept.)

KJE STA?

Iva Fabjančič, doma iz fare Škocjan, vas Gor. Dole. Ona je rekla, da potuje v staro domovino, toda mesto da bi šla domov, je všla z nekim zapeljivcem imenom Anton Rošel. Seboj je povedla 10letno hčerko. Anton Rošel je doma iz Brezan v Ambroški fari.

Ubegla soproga je velika, brez zob, sivooka in dolgonosa. Hčerka ima črne oči in je temne kože. Kdor begune najde, dobi \$50 nagrade. Podatke o begunih je poslati meni: Josip Fabjančič, Box 422, Claridge, Pa. (19sept.)

RAZGLAS.

Vespospovanim, iz mojega protokola preveč poznanim ggč „sorodnikom“, kateri so mi toliko pri srcu, da ako bi kateremu primanjkoval kak kvader za okrepilo s hladno pivo, naznanjam, naj se obrne do predobrega Ignacija Derganca, kateri jim bo kmalo doposlal dodatek, da se kar hipoma pokrepačo njihova žejna in zadolžena grla.

Končno želim vsem oddajalcem stanovanj in hrane, kateri vse goste oskrbujejo, da se preje zdramijo, da ne bodo preveč prizadeti.

Javno pa pozdravljam naslednje gospode: Anton Beazato, Josip Gorše, Alojzij Tornič, Ivan Rotar, Ignacij Malnarich in dr. Rudolf Kovačič.

Ako bi kdo izmed navedenih gospodov preje umrl, nego jaz, naj srčno pozdravi g. Miho Sauska in naj mu pove naslov, ker sem se preselil, kakor ste storili tudi Vi, dragi mi gostje, da ne vem nikakega vaših naslovov.

Srčno Vas pozdravljam, moji vključeni bratje! Ignac Derganc Springgarden Ave., 229 High St., Allegheny, Pennsylvania.

Izvanredni parniki francoske družbe.

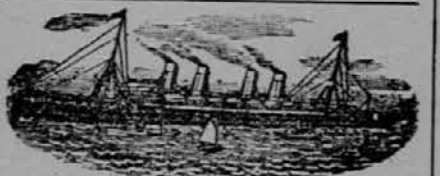
LA CHAMPAGNE
odpljuje dne 3. oktobra iz New Yorka v Havre.

LA GASCogne
odpljuje dne 17. oktobra iz New Yorka v Havre.

Prvi razred na teh parnikih bode prirejen za drugi razred in velja do Havre samo \$42.50.

Tretji razred je pa prirejen za družine in prostori za 4, 6 in 8 oseb skupaj. Ta parnika sta toraj dobro urejena za potnike II. in III. razreda.

Vožnje listke je dobiti pri Frank Sakserju, 109 Greenwich Street, New York.

Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:
König Albert, 15. sept. iz Bremena s 1183 pot.
Kaiser Wilhelm II., 15. sept. iz Bremena s 1777 pot.
Lahn, 15. sept. iz Genove s 646 pot.
Oceanic, 16. sept. iz Liverpoola s 1647 pot.

Dospeti imajo:

Graf Waldersee iz Hamburga.
Palatia iz Hamburga.
Auguste Victoria iz Hamburga.
Umbria iz Liverpoola.
Philadelphia iz Southampton.
Astoria iz Glasgova.
La Bretagne iz Havre.
Cymric iz Liverpoola.
Kroonland iz Antwerpena.
Noordam iz Rotterdam.
Bremen iz Bremena.
Kaiser Wilhelm der Grosse iz Bremena.

Odpljli so:

Grosser Kurfürst 17. sept. v Bremen.
Blücher 17. v Hamburg.
La Savoie 17. sept. v Havre.

Odpljli bodo:

Vaderland 18. sept. v Antwerpen.
Celtic 18. sept. v Liverpool.
Campania 19. sept. v Liverpool.
Columbia 19. sept. v Glasgow.
La Gascogne 19. sept. v Havre.
Graf Waldersee 19. sept. v Hamburg.
Kaiser Wilhelm II. 22. septembra v Bremen.
Ryndam 23. sept. v Rotterdam.
Philadelphia 23. sept. v Southampton.
König Albert 24. sept. v Bremen.
Auguste Victoria 24. sept. v Hamburg.
La Bretagne 24. sept. v Havre.
Kroonland 26. sept. v Antwerpen.
Lahn 26. sept. v Genova.

BOLNIKI,

ki so se zaupljivo obrnili na **UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE,**
se zahvaljujejo.

South Bend, Ind., 10. aprila 1903.

Velečeni gospod profesor:

Pet let sem trpel vsled tajnih boleznij, zaprtja in kroničnega iztoka. Mnogi zdravniki so me zdravili, izdal sem nebroj denarja za zdravnike in zdravila, toda vse zastonj. Končno obrnil sem se na vaš zavod in po uporabi samo enega zaboja po Expressu mi poslanih zdravil, sem ozdravel; verujte mi, da vam bodem za to vedno hvaležen.

Peter Skorja.

San José, Cal., 3. maja 1903.

Spoštovani gospod doktor:

Dolgo časa mučilo me je trganje po udih. Mnogi zdravniki so nad mojim kroničnim revmatizmom obupali. Našel sem ljubo zdravje še le vsled vaših zdravil ter se izmed vseh tankajšnjih zdravnikov, posebno vam kot strokovnjaku v tej stroki prav toplo zahvaljujem.

Jakob Urbas.

Copper Cliff, Ont., Canada.

Blagorodni gospod:

S svojimi 28 leti počel sem zgubljati lase in brke, ter sem v teku 12 let rabil vedno patentirana kžavila vode in mazila, toda brezvspešno. Še le ko sem začel glas o vašem zavodu, pisal sem vam ter dobil po Expressu zdravila, ki so mi ne le preprečila padanje las, temveč mi celo pospešujejo rast istih. Izčistil sem si tudi kri s temi zdravili.

Martin Pehar.

Kakor razvidite iz zahvalnih pisem, ktera mi dan na dan na prihajajo, so po Expressu odposlana zdravila našega zavoda povsem zanesljiva in gotovo pomagajo.

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE ni zavod za milostno zdravljenje, nego je nov zavod, ki obstoji iz zdravnikov veščakov, katerih vsak zastopa svoje vrste boleznij. Vsak nov došli slučaj boleznij se najprej v navzočnosti vseh zdravnikov presodi, kake vrste boleznij je, ter se potem odstopi dotičnemu zdravniku veščaku, v čegar stroko spada. Za sledeče boleznij ima ta zavod svoje strokovnjake:

REVMATIZEM. — SRČNE BOLEZNI. — OTEKLO KOŽO. — BOLEZNI NA OČEH, UŠESIH, NOSU, VRATU, ALI NA PRSIH. — AKO ZGUBITE LASE. — AKO STE BOLNI NA ŽELODCU, NA MATERNICI. — AKO IMATE HEMEROIDE. — SPOLSKÉ BOLEZNI. — ONEMOGLOST PRI SPOLSKEM OBEVLANJU. — AKO STE NERVOZNI. — AKO NEPRAVILNO PREBAVLJATE. — IMATE ASTMO, KAŠLJATE. — NE ČUTITE. — AKO STE BOLNI NA MEHURJU, LEDVICAH, JETRIH, itd, itd.

Ste li blizo ali daleč, samo ako imate zaupanje, lahko ozdravite. Za Vaše ozdravljenje posvetoval se bode ves v tem zavodu nahajajoči se zbor zdravnikov.

Ako vas ni mogoče ozdraviti, se vaš slučaj ne sprejme in se vam to kratkim potim naznani, da ne mečete brezkoristno vašega draga denarja. Ako ste pa ozdravljivi in profesor strokovnjak oddelka, v kterega spada vaša bolezen, razvidi, da morate takoj s zdravljenjem začeti, pripravil vam bode potrebna zdravila. Zavod vam jih bode po Expressu takoj odposlal v kterikoli kraj Zjed. držav, Kanade ali Mehike. Le ta po Expressu vam poslana zdravila sprejmite brezpopojno, brez ozira na itak slepo ceno, kajti ona vas bode gotovo ozdravila.

Ako nimate sredstev sprejeti priposlana vam zdravila, je bolje, da se niti na naš zavod ne obrnete, ker naš zavod ni zavod za „v Boga ime“.

Ako ste blizo, pridite osebno, ako ste daleč proč, pišite v našem materinem jeziku prejeti boste v istem jeziku in odgovor in navodila. Tu vam je naš naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE
30 WEST 29th ST., blizu B'way, NEW YORK.

Uradne ure: Vsaki dan od 10. do 12. dop. in od 2. do 7. ure zvečer.
Ob nedeljah od 10. do 1. ure popoldne.

KJE JE?

Matija Sodja, doma iz Borel pri Karlovcu na Hrvatskem; v Ameriko je prišel dne 27. aprila 1902 in sicer v Crested Butte, Colo. Kdor ve za njegov naslov naj ga blagovoli naznani: Marcus Sodja, Crested Butte, Colo., ali pa „Glasu Narodu“. (19sept.)

KJE JE?

Josip Petelin iz Podpeč. Pred 2 leti je bil v East Heleni, Montana. Kdor kaj o njem ve, naj naznani njegovemu očetu: John Petelin, Box 6, Butte, Colo., ali pa „Glasu Narodu“. (19sept.)

KAKO BOLEZEN IMATE?

Na pljučih, prsij, želodcu, srcu, ledvicah, jetrih, kosteh, drobu, nosu, očeh, ušesih, glavi, grlu, maternici, živcih, ranah, Vas li srbi koža, imate mrzlico, krvno bolezen, možke tajne boleznij, raka, slabe živce, ali kterokoli drugo bolezen. Kadar ste bolni, potem se obrnite na

glavnega zdravniškega upravitelja dr. Drake-ja.

Kakovost, starost in zanemarjenost boleznij ne napravi nikake razlike. Pišite enostavno pismo v svojem materinem jeziku, opišite natančno Vašo bolezen, kje in kako Vas boli in glavni lekaški upravitelj doktor Drake vam bode takoj odgovoril, kako je mogoče dotično bolezen hitro in gotovo ozdraviti.

Ako zdravnik, kakoršen je doktor Drake, kateri že 31. leto javno deluje na polju znanosti, trdi, da zamore ozdraviti bolnike, kateri se do njega obrnejo, zamore torej vsak bolnik biti povsem miren in siguran, da bode ozdravljen. Dr. Drake pa ne bode ozdravljen, ker to je nemogoče.

bode nikoli dejal in trdil, da zamore edino on vsako bolezen ozdraviti, Kdor pa trdi, da zamore sam vsako bolezen ozdraviti, dotičnik nemogočnost trdi.

Kadar pišete glavnemu zdravniškemu upravitelju dr. Drake-ju, tedaj preišče on Vašo bolezen z svojim pomožnim zdravnikom specializmom. S slednjim zajedno zamore on vsakega bolnika, bodisi možkega, ženske ali otroka, ozdraviti.

Ti specialisti so ves čas svojega blagodejnega delovanja na polju zdravilstva, vsaki posebej drugo bolezen proučevali in zdravili, tako da zamorejo gotovo računati na gotovo izlecenje bolnikov.

Kadar ste bolni, ne čakajte, ker potem zamore Vaša bolezen postati neozdravljiva; pišite toraj dr. Drake-ju takoj, ko čutite, da ste bolni.

Taka pisma dobiva vsaki dan zdravniški upravitelj dr. Drake:

Steelton, Pa., 4. avgusta 1903.

Velečeni zdrav. uprav. dr. Drake!
Tri leta sem imel gliste v trebuhu. Zdravili so me razni zdravniki, toda vse je bilo zaman in škoda denarja. Naposled sem se okrenil do Vas in Vi ste me v zelo kratkem času popolnoma ozdravili zajedno z Vašimi zdravili, kateri so več vredni, nego suho zlato. Reven sem in vam ne morem plačati, kolikor je vredno zdravje, toda iz zahvalnosti bodem napotil druge ljudi, da se v slučaju boleznij obrnejo samo do Vas. Vaš zahvalni Lovro Humer, 106 Chamber St., Steelton, Pa.

Čenjeni dr. Drake!

Nad 12 let sem imel jetiko, a ko sem se do Vas obrnil, ste me v precej kratkem času popolnoma ozdravili, radi česar Vas smelo priporočam vsem rojakom, da se v slučaju potrebe do Vas obrnejo.

Ostanem vam na vedno udani in zahvalni

Fran Robida, St. Louis, Mo.

Pisma naslovite:
Dr. E. G. DRAKE
NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION
34 WEST 26th ST., NEW YORK CITY.
Zavod je odprt vsaki dan od 10. do 1. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah samo od 10. ure popoldne do 1. ure popoldne.

Listek.

Na ogrski ravnici.

(Zofka Jelovšek.)

Oj, ti ogrska ravnica! Tako velika, tako bogata, tako uboga! Ne ti pusta, daljna, gladka brez hribov, s konjskimi pastirji in ciganskimi goslimi! Ne ti samotna, ne ti ponosna!

Ne, one široke, valovite planjave med Dunajem in Pešto, med nepreglednim žitnim poljem, malimi vasmi, obrobjenimi s koruznimi njivami in dolgimi topolovimi alejami na obzorju. Dolgočasno in enkomerno! Ure in ure se voziš tod, in vedno isto, vedno isto! Zlatorumeno polje, nebo modro, kakor plavice v žitu in čisto ob železniškem tiru ozki, dolgi trakovi ilovice.

Neskončni trakovi rmenorjave ilovice s suhim, delavnimi ljudmi. Hlače zavahane preko kolen, zgornji živet nag ali v umazanih, razcapanih srajcah. In ženske ubožne, suhe, stare, blatne in izsušene! Sužnji dela, beraška sodrga! Umazano ljudstvo, bedno ljudstvo! Pol ljudje, pol živina!

Oj, ti ogrska ravnica! Pozabim na te, tvojih delavcev v iloviti zemlji, v samotnih opekarnah ne pozabim. Ljudje so, izgledajo kakor sužnji. In ko sem gledala iz železnice, nega voza to ljudstvo, bilo mi je težko in strašno.

Ali ste videli kdaj ilustracije po časopisih od one strašne lakote v Indiji? Na tiste slike sem se spomnila, ko sem se vozila po ogrski ravnici, po neizmernih žitnih poljih, rumenih in zlatih, kakor cekin. Na tiste slike sem se spomnila, ko so sledili ozki trakovi ilovnatih zemlje nepretrgoma železnični tir, skozi to plodno žitno bogastvo. Povesti so mi šumele v ušesih, enakomerne in žalostne povesti; žalostne, kakor črne, lačne oči v izsušenih obrazih teh ljudi ob potu.

Kakšno ljudstvo je to? Cigani! Mogoče. Proletariat njihovega rodu, umazani, topi, brez znanja o krasnem, daljnem svetu. Imajo gosle! Ne, gosel nimajo, nimajo pesem. Ne poje se, ne brenka se pri njih.

Videla sem mladega fanta. Mlad je bil in vitel. In črne oči je imel, črne kakor noč na ogrskih ravninah.

Dohitel bi te, ti pošast, — je dejal železnici, ki je sisknila mimo: — dohitel bi te, ali ilovica se je oklenila okrog mojih nog!

In ostal je v ilovici, samo njegove oči so odhitele včasih proč, daleč, daleč; sam ni vedel kam. Žgoca bolečina mu je ostala v prsih in sovraštvu do te umazane, smolaste zemlje. In gnetel jo je, tepel, rezal, jezen, besen; s srditostjo z uživanjem, kakor da jo sliči stokati pod svojimi rokami.

Delavce je — govorili so vsi, delavce! takega nikdar več!

Tepci, ničesar niso vedeli in on je molčal. Smejali bi se njegovi mrznji, kakor se je sam smejal včasih, kadar so mu stopile sleze v oči od vročine in truda. Saj je sam vedel, da je slab, da ni bil nič proti tej težki ilovici, ki ga je uničila.

V leseni baraki je spal z drugimi, z možmi in ženami. Niso gledali na to. Kadar je solnce zaslo, legli so po tleh in niso se več ganili.

Neko dekle je bilo pri njih. Videl jo je vsaki dan ali dolgo je ni opazil. Nekoč jo je njen oče pretepel, da ni dosti pridna. Jokala je in takrat jo je mladi fant ugledal. Videl je, kako so njene solze padale na ilovito zemljo, ki jih je popila počasi ali gotovo, kakor žejna žival. Pogledal je dekle, kakor prej še nikoli. In zvečer, ko je solnce zapalo, je pristopil k nji, prijel njene roke in jih pritisnil na svoj od ilovice umazani, raskavi obraz in je dejal: Rad te imam.

Dekle ga je pogledalo s svojimi trdnimi, ožuljenimi prsti po licih in je zašepetalo tiho: — Ti me imaš rad!! In vsak večer, kakor je solnce umrlo na ravninah, naslonil je svojo glavo na njena kolena in ji pripovedoval: — Jaz te imam rad! Zelo!

Dekle je bilo tiho, oba sta molčala in nekaj, kakor srčca je zasijalo v njihovem življenju. Daleč narazen sta delala, redkokdaj sta se videla po dnevu. Oj, ozki so odkriti, nagi trakovi žolto-rjave ilovice, ozki in dolgi dolgi!

Neki večer ni bilo dekleta v baraki, ki jo je prišel. Iskal jo je povsod ali ni je našel. Odsel je ven na pian ali zaklical je v mrak: — Kje si ti, tolažba mojih oči!!

Dolgo ni čul ničesar in še le po dolgem času je začel stokanje iz ozke struge pri železniškem tiru, kjer se je kopala ilovica.

Ležala je na zemlji in se zvijala pod črnim nebom, kakor črv. Pribežal je k njej in vzel njeno glavo v svoje naročje.

— Ne jokaj ljubljeno! Jaz sem pri tebi!

Nihče ga ni učil govoriti tako mehko, ali on je govoril nežno in sladko kakor nočni veter med klasjem. Ali ne je mogel potolažiti. Ne, nje ne.

Od nekega gospoda iz opekarnice je pripovedovala, iz one velike opekarnice, ki je stala, kakor grad s svojimi velikanskimi pečmi v ravnini. Prišel je k njej in govoril z njo. Čudno je govoril z njo. In potem jo je porabil in vrnil na ilovnato zemljo, ki se jo je oklenila, kakor pijavka. Ni mogla bežati.

Fant je poslušal molče. Ničesar ni dejal, samo roke je odgnal od nje. In potem sta ležala na ilovici jeden poleg drugega in sta jokala in stokala pod črnim nočnim nebom. Solze so kapale na tla, kakor rosa.

Ko je prišel dan, prva zora, takrat je fant odsel. Njegove oči so bile suhe, kakor ugasnjene luči. K oni opekarni je šel. — Kje je gospod? — je vprašal. — Kakšen gospod? — — Gospod! —

Takrat so se zasmejali in so dejali da se je odpeljal. Že večeraj, z železnico.

Molče se je vrnil k dolgi, ilovnati gradi ob železniškem tiru. Vrgel se je na ilovico na obraz in zagrizel je v zemljo, da bi ne bilo glasu od nje. Čakal je.

Iz dalje je prišel vlak.

Kakor panter je skočil kvšku, vzdignil svoje koščene pesti in se je začel v divji, piskajoči, hropečti stroj. Ni ga hotel. Samo odsulil ga je, da je odletel iz pota nazaj na svojo ilovnato zemljo. Tam so ga našli. Ničesar mu ni bilo, samo pamet mu je vzele. Norec!

Mogoče je bil jeden izmed onih, ki sem jih videla, jeden izmed onih topih ljudi, ki so z bedastimi, neizrazovitimi očmi strmeli v naše obraze, ko smo se vozili mimo. Mnogo jih je njih in vsi so jednaki, izsušeni do kosti, bedni, brez duš in pameti, katero jim je požrlo pomajkanje.

Oj, ti ravnica ogrska! Ti ravnica valovita in brezkončna z zlatim žitom, zelenimi topoli, modrim nebom in s tvojo bedo, s tvojo strašno bedo v žolto-rjavih ilovnatih rovih!

Nad 30 let se je obnašal
DR. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJIVI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAJTO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Slovenskim in hrvatskim delavcem v Ameriki!

Naznanjam, da sem otvoril posredovalnico za delo v Duluth, Minn. Ker je Duluth središče severozapada in ker je mnogo dela v okolici, se priporočam rojakom, kateri žele delo dobiti, naj se na mene obrnejo in bodo gotovo dobro in pošteno postreženi.

Delo je različno: v jami, na žagah in v žuni.

Na pismena vprašanja dajem točno odgovor, samo pridejati je 10c v poštnih znamkah za odgovor.

Ako prideš v Duluth, in me ne bi mogel najti, oglasi se v Jos. Shrabonovem saloonu, 217 W. Superior St., kjer se vsakemu rojaku vladno postreže.

Upam, da me bodo rojaki v tem oziru gotovo podpirali. Toplo se priporočam.

MAKS SEVER,

624 Manhattan Building, 416 West Superior St., Duluth, Minn.

J. Radmelich

priporočam Slovincem in Hrvatom svoj

saloon,

436 Watson Avenue, Butte, Mont.

Vedno bodem točil sveže pivo, fina kalifornijska vina, vsake vrste žganje, prodajal izvrstne smodke in plujcem postregel s tečnimi jedili.

Za obilen poset se priporočam
J. RADMELICH,
436 Watson Avenue, Butte, Mont.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom Slovincem in Hrvatom, da imam svoj lepo urejeni

SALOON,

498 Corner 4th & Bryant Street, San Francisco, Cal.

Vedno točim sveže pivo, dobra kalifornijska vina, vsakovrstni whiskey ter brandy, fine smodke itd. Preskrbam stanovanje in hrano s najboljšo postrežbo.

V obilen obisk se priporočam:
(31de) **John Puhek.**

Slovincem in Hrvatom naznanjam, da sem v CLEVELANDU, OHIO, otvoril

BANČNO PODRUŽNICO,

in sicer

1778 ST. CLAIR ST., CLEVELAND, OHIO.

Tam me zastopa večletni blagajnik in poslovodja gospod **ALOJZIJ AUSENIK** ter ga vsem toplo priporočam.

Frank Sakser,

109 Greenwich Street, New York.

Matija Pogorelec,

prodajalec

UR, VERIŽIC, UHANOV,

murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.

BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosto. Pište ponj.

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:	
15 Jewels Waltham	\$9.—	16 Size 7 Jewels	\$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" " 15 "	\$18.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma in višje.	\$16.—	Boss case 25 let garancije:	
		16 Size 7 Jewels	\$25.—
		" " 17 "	\$30.—

Opomba. Vse zlate ure so z dvojnimi pokrovoma. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi. Blago pošljem po Express. Vse moje blago je garantirano. Razprodajalec knjig dajem rabat (popust) po pismenem dogovoru. Manjši zneski naj se pošljajo v poštnih znamkah. Naslov v naročbo knjig je napraviti:

M. POGORELEC, Box 226, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošljajo pod naslovom:

M. Pogorelec, Care of B. Schuette, 52 State St., Chicago, Ill.

Hočes razveseliti svojega moža?

Da! Dobro! Kupi ter postreži svojemu možu z lepim kosom pecenke, kakoršno dobiš pri

Martin Geršiču,

301 Northern Avenue, Pueblo, Colo.

Telefon: 439 Union.

Govori se v vseh slovanskih jezikih. Priporočam se rojakom in drugim bratom Slovincem **Martin Geršič, lastnik.**

Jacob Stonich,

89 E. Madison Street, Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za go-spode. 18 Size Screw B navijak.

Cena uram:

Nikel ura \$ 6.00

Srebrna ura \$12.00

Screw navijak \$12.00

Srebrna ura \$13.00

z dvema pokrovoma \$13.00

Ako želite uro s 15. kamni, potem

priložite \$2.00 navedenim cenam:

Cena „Fahys Cases Gold-

field“ jamčene 20 let:

16 Size 7 kamnov \$15.00

16 " 15 " \$18.00

18 " 7 " \$14.00

18 " 15 " \$17.00

6 Size ura za darce

7 kamnov \$14.00

OPOMBA: Vse ure so najboljšee

delo Elgin in Waltham ter jamčene

glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam.

Jacob Stonich,

89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

NAZNANILO.

Slovensko podporno društvo sv. Alojzija št. 31, J. S. K. J. v Brad-docku, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu, v dvorani Mr. Kečmajerja, Rankin Pennsylvania.

Za tekoče leto bili so izvoljeni sledeči uradniki:

Ivan Germ, predsednikom, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Matevž Kikič, podpredsednikom, 854 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Jakob Knez, I. tajnikom, 1104 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Anton Sotler, Box 142, II. tajnikom, Linhard, Pa.; Alojzij Horvat, blagajnikom, Box 154, Linhard, Pa.; Ivan Germ, zastopnikom.

Odborniki: Jos. Perc, Ivan Zgonec, Frank Šetina, Jakob Maček. Zastavonoša: Josip Troha. Maršali: Ivan Troha, Ivan Martinič in Jos. Žefran.

Opomba. Tem potom se društveni ki društva sv. Alojzija opominjajo da v najkrajšem času poravnajo svoj dolg, ali pa da se pismeno obrnejo do I. tajnika, da se jim podaljša obrok ker inace jih mora društvo suspendirati.

Društveni agitirajte v prid društva!

ODBOR

4 apr 04

Narocilom je priložiti denar.

Math. Grill,

1548 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Priporočam rojakom svoja

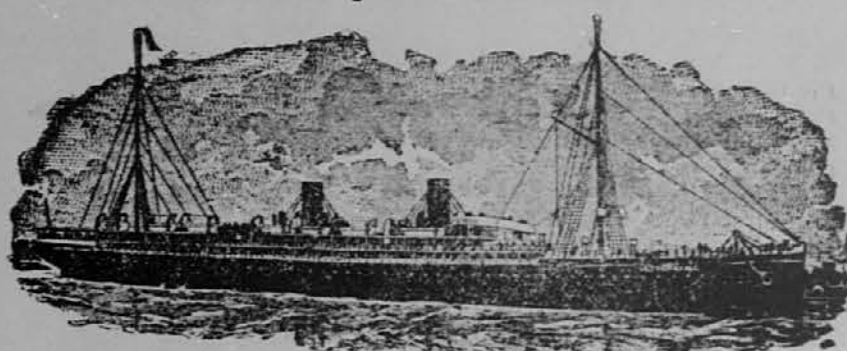
izvrstna vina.

Rudeče vino pe 45 ct. gal., belc po 65 ct. galon. Najboljši domači drožnik štiri galone za \$11. Za Ohio, Pennsylvania in Illinois plačam prevozne stroške in dam posodo za zastoj. Vino je najboljšee vrste ter ga imam skupaj v sedih po 1200 galon. Pošljem ga ne manj kot 25 galon.

RABI telefon kadar dospeš na kako postajo v New York in več kako priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortland in govori slovensko.

Compagnie Generale Transatlantique.

Francoska parobrodna družba

DIREKTNÁ ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“	na dva vijaka.	12.000 ton.	25.000 konjskih moči.
„La Savoie“	" " "	12.000 "	25.000 "
„La Touraine“	" " "	10.000 "	15.000 "
„L'Aquitaine“	" " "	10.000 "	15.000 "
„La Bretagne“	" " "	8.000 "	9.000 "
„La Champagne“	" " "	8.000 "	9.000 "
„La Gascogne“	" " "	8.000 "	9.000 "

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoldne.

Parniki odplujejo iz pristanišča 41v 42 North River, ob Morton Street:

La Gascogne	19. sept. 1903.	„La Savoie“	15. okt. 1903.
La Bretagne	24. sept. 1903.	La Gascogne	17. okt. 1903.
„La Lorraine“	1. okt. 1903.	La Bretagne	22. okt. 1903.
La Champagne	3. oktobra 1903.	„La Lorraine“	29. okt. 1903.
„La Touraine“	8. okt. 1903.	„La Touraine“	5. nov. 1903.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in pošto Združenih držav

med **NEW YORKOM** in **ROTTERDAMOM** preko **Boulogne-sur-Mer.**

NOORDAM , parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	STATENDAM , parnik z dvojnimi vijaki, 10,500 ton.
RYNDAM , parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	ROTTERDAM , parnik z dvojnimi vijaki, 8,300 ton.
POTSDAM , parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	

Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:

DUNAJ, I. Kolowratring 10. INOMOST, 3 Rudolfstrasse.

TRST, št. 7 Prosta luka. BRNO, 21 Krona.

Parniki odplujejo: Iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.

HOLLAND-AMERICA LINE.

39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

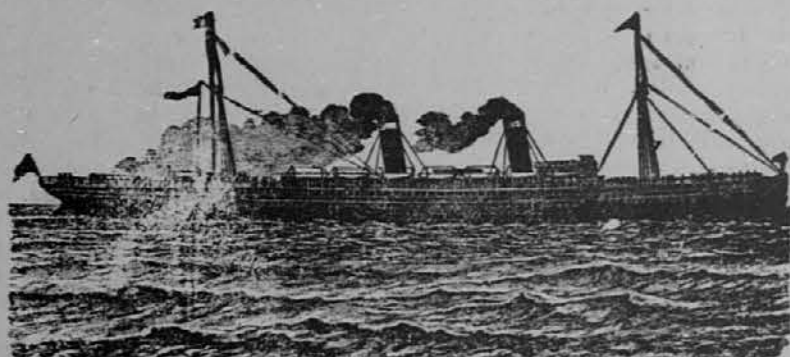
RED STAR LINE

(Prekomorska parobrodna družba „Rudeca zvezda“)

posreduje redno vožnjo s peštnimi parniki med

New Yorkom in **Antwerpenom.** * * * * *

* * * * * **Philadelphijo** in **Antwerpenom.**

Prevažata potnike s sledečimi poštunimi parniki:

VADERLAND dva vijaka 11899 ton.	KRONLAND 12760 ton.
ZEELAND 11905 ton.	FINNLAND 12760 ton.

Pri cenah za medkroevje so vpštele vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvaško, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odplujejo parniki vsako soboto ob 10. uri dopoldne od pomola štev. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz PHILADELPHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

Office, 73 Broadway, New York City.

Cor. Dearborn & Washington Sts., CHICAGO. — Cor. 3rd & Pine Sts., ST. LOUIS. — 30 Montgomery St., SAN FRANCISCO, ali na njene zastopnike.